

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Bekrachtiging initiatiefwetsvoorstel tot invoering van het discriminatoir aspect als strafverzwarringsgrond

Datum

25 maart 2025

Onze referentie

6277482

Afstemming met

DRC, PenV, SenB en DRv

Bijlagen

7

Bijlage(n)

1. Voorstel van wet tot invoering van het discriminatoir aspect als strafverzwarringsgrond;
2. Aanbiedingsbrief aan de Koning m.b.t. bekrachtiging;
3. MR-aanbiedingsformulier m.b.t. bekrachtiging;
4. Brief aan Tweede Kamer m.b.t. bekrachtiging;
5. Brief aan Eerste Kamer m.b.t. bekrachtiging;
6. Inwerkingtredings-kb;
7. Aanbiedingsbrief aan de Koning m.b.t. inwerkingtredings-kb.

1. Aanleiding

Het initiatiefwetsvoorstel van de leden Timmermans en Bikker tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de invoering van het discriminatoir aspect als strafverzwarringsgrond (35709; zie bijlage 1) is op 11 maart 2025 zonder stemming aangenomen door de Eerste Kamer. De Voorzitter van de Eerste Kamer heeft het initiatiefvoorstel aan het Kabinet van de Koning gezonden. In vervolg hierop heeft het Kabinet van de Koning het initiatiefvoorstel toegezonden aan u, ter behandeling in de Ministerraad.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met:

- het verzoeken van de Ministerraad om u te machtigen de Koning te verzoeken het initiatiefwetsvoorstel tot invoering van het discriminatoir aspect als strafverzwarringsgrond (35709) te bekrachtigen en daartoe de bijgevoegde brief aan de Koning te versturen (bijlage 2);

Onder voorbehoud dat de Ministerraad instemt met het doen bekrachtigen van dit initiatiefvoorstel door de Koning, instemmen met:

- het verzenden van de bijgevoegde brieven aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer over de bekrachtiging van dit initiatiefwetsvoorstel (bijlagen 4 en 5);
- het Koninklijk Besluit dat de inwerkingtreding van de wet per 1 juli 2025 regelt (bijlage 6).

3. Kernpunten

Dit initiatiefvoorstel introduceert het discriminatoir aspect als wettelijke algemene strafverzwarringsgrond die van toepassing is wanneer het plegen van een algemeen strafbaar feit in het concrete geval een discriminatoir aspect heeft (de op het gepleegde strafbaar feit gestelde maximale vrijheidsstraf wordt dan met een derde verhoogd) en het vervangt de term "hetero- of homoseksuele

gerichtheid” door “seksuele gerichtheid” en de term “lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap” door “handicap” in de specifieke discriminatiedelicten.

Op 20 september 2024 is het kabinetsstandpunt over het initiatiefvoorstel aanvaard in de Ministerraad. Dit kabinetsstandpunt houdt in dat het oordeel over dit voorstel aan de Kamer werd gelaten (zie nader onder 4.1).

Eerste gevraagde besluit: doen bekrachtigen initiatiefvoorstel

De Ministerraad dient te beslissen:

- Of over de beslissing tot bekrachtiging advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Afdeling) moet worden gevraagd; en
- Of het voorstel door de Koning kan worden bekrachtigd.

U wordt geadviseerd de Ministerraad te vragen u te machtigen om de Koning te verzoeken het initiatiefwetsvoorstel te bekrachtigen. U wordt verder geadviseerd over de beslissing tot bekrachtiging geen advies aan de Afdeling te vragen. In het algemeen wordt over een aangenomen initiatiefvoorstel door de regering geen advies aan de Raad van State gevraagd, tenzij niet-bekrachtiging wordt overwogen. Er is geen reden het voorstel niet te bekrachtigen, nu het kabinetsstandpunt (zie ook hieronder onder 4.1) inhoudt dat het oordeel over het voorstel aan de Kamer kon worden gelaten.

Tweede gevraagde besluit: verzenden brieven over besluitvorming in Ministerraad

Onder voorbehoud dat de Ministerraad instemt met het doen bekrachtigen van dit initiatiefvoorstel door de Koning wordt u geadviseerd in te stemmen met de bijgevoegde brieven, gericht aan de Tweede Kamer onderscheidenlijk Eerste Kamer, omtrent de besluitvorming in de Ministerraad over de bekrachtiging van het genoemde initiatiefvoorstel. Als datum van inwerkingtreding wordt 1 juli 2025 aangekondigd. De brieven geven uitvoering aan de verplichting om binnen drie maanden na aanvaarding door de Eerste Kamer aan het parlement mededeling te doen omtrent de besluitvorming over het al dan niet bekrachtigen van het voorstel (Aanwijzing 7.26 Aanwijzingen voor de regelgeving).

Derde gevraagde besluit: inwerkingtredingsbesluit

U wordt geadviseerd – onder voorbehoud dat de Ministerraad instemt met het doen bekrachtigen van dit initiatiefvoorstel door de Koning – in te stemmen met bijgevoegd ontwerpbesluit dat de inwerkingtreding per 1 juli 2025 regelt, het eerstvolgende vaste verandermoment. Bij het vaststellen van deze datum is rekening gehouden met de tijd die de organisaties die straks met de wet moeten werken, zoals de politie en het openbaar ministerie, nodig hebben om de invoering van de wet met gepaste zorgvuldigheid voor te bereiden. De betrokken organisaties hebben aangegeven dat deze inwerkingtredingsdatum haalbaar is.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Het op 20 september 2024 in de Ministerraad vastgestelde kabinetsstandpunt houdt in dat het oordeel over het voorstel aan de Kamer werd gelaten:

- Het initiatiefvoorstel past bij de doelstelling van het hoofdlijnenakkoord 2024-2028 om discriminatie en racisme krachtig te bestrijden;
- De voorgestelde introductie van het discriminatoir aspect als wettelijke algemene strafverzwaringsgrond in het Wetboek van Strafrecht geeft een duidelijk signaal af

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf- en Sanctierecht

Datum

25 maart 2025

Onze referentie

6277482

- dat discriminatoir en racistisch gemotiveerde delicten in onze samenleving volstrekt onacceptabel zijn en een daarbij passende bestraffing verdienen;
- De voorgestelde terminologische aanpassingen van de specifieke discriminatiedelicten die in het Wetboek van Strafrecht zijn opgenomen (de artikelen 137c tot en met 137f en 429quater) zijn in lijn met de recent aangepaste terminologie van artikel 1 van de Grondwet.

4.2 Financiële overwegingen

De inwerkingtreding van dit initiatiefvoorstel zal grotendeels in het kader van bestaande inspanningen kunnen plaatsvinden. Wel brengt de toevoeging van de strafverzwarringsgrond in het Wetboek van Strafrecht met zich mee dat de ICT-systemen van betrokken uitvoeringsorganisaties eenmalig moeten worden aangepast. De uiteindelijke kosten zullen binnen de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid worden gedekt.¹

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Datum

25 maart 2025

Onze referentie

6277482

¹ Kamerstukken II, 2024-2025, 36600 VI, nr. 31, p. 8 onder begrotingsartikel 33 (3. Aanpak racisme, discriminatie en LHBTQI*+)